

ARTYKUŁY

Postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego z uwagi na niewykrycie sprawy przestępstwa w kontekście wznowienia postępowania administracyjnego na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a.

DOI: 10.53024/4.4.56.2024

MICHAŁ JAŚKOWIEC*

Streszczenie

W niniejszym opracowaniu zostało poruszone zagadnienie dotyczące możliwości wznowienia postępowania administracyjnego na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a. w związku z wydaniem w sprawie karnej postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego z uwagi na niewykrycie sprawy przestępstwa na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. Przedstawiono w sposób syntetyczny istotę wznowienia postępowania administracyjnego z powodu uznania dowodów – na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne – za fałszywe, rozwijając kwestie dotyczące pojęcia dowodu i istotności owych okoliczności, a także znaczenie procesowe ww. postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego. Analizie poddano także orzecznictwo WSA i NSA w zakresie uznania przedmiotowego postanowienia o umorzeniu za orzeczenie innego organu stwierdzające fakt sfalszowania dowodu.

Słowa kluczowe: wznowienie postępowania administracyjnego, postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego, sfalszowanie dowodu, niewykrycie sprawy przestępstwa, postępowanie administracyjne, postępowanie karne

* Michał Jaśkowiec, magister prawa, asesor Prokuratury Rejonowej w Ząbkowicach Śląskich, ORCID: 0000-0002-7709-176X.

1. WSTĘP

Instytucja wznowienia postępowania administracyjnego, uregulowana w rozdziale 12 k.p.a.¹, jest jednym z trybów umożliwiających wzruszenie ostatecznych rozstrzygnięć administracyjnych. Zgodnie z art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a., w sprawie zakończonej decyzją ostateczną wznowia się postępowanie, jeżeli dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe. Wskazuje się, że warunkiem zaistnienia tej podstawy wznowienia jest łączne spełnienie trzech następujących przesłanek:

- 1) w decyzji ostatecznej organ administracyjny rzeczywiście poczynił ustalenia faktyczne z powołaniem się na sfałszowany dowód, np. w postaci podrobionego dokumentu;
- 2) sfałszowanie dowodu musi zostać stwierdzone orzeczeniem sądu lub innego organu, chyba że zajdą okoliczności wymienione w art. 145 § 2 lub 3 k.p.a.;
- 3) na sfałszowanym dowodzie oparte zostało takie ustalenie, które miało wpływ na rozstrzygnięcie decyzją ostateczną².

O ile stwierdzenie wyrokiem sądu fałszerstwa dowodu nie budzi najmniejszych wątpliwości, o tyle orzeczenie innego organu w tej kwestii może powodować pewne rozbieżności w doktrynie i orzecznictwie. W przeciwieństwie do rozwiązań przyjętych w o.p.³ (o czym poniżej), ustawodawca w k.p.a. dopuszcza możliwość stwierdzenia sfałszowania dowodu orzeczeniem innego organu. Takim organem może być m.in. prokurator, który na mocy przepisów k.p.k.⁴ jest organem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze.

Przedmiotem niniejszej publikacji jest przedstawienie wpływu wyniku postępowania przygotowawczego w sprawie karnej na instytucję wznowienia postępowania administracyjnego, w szczególności odpowiedź na pytanie, czy postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego z uwagi na niewykrycie sprawcy przestępstwa, wydane na podstawie art. 322 § 1 k.p.k., należy uznać za orzeczenie innego organu stwierdzającego sfałszowanie dowodu, o którym mowa w art. 145 § 2 k.p.a. W pracy posłużono się metodą badawczą polegającą na analizie dogmatyczno-prawnej tekstów prawnych i prawniczych. Zaprezentowane przy tym zostaną stanowiska wyrażane w tym zakresie w doktrynie oraz orzecznictwie, a analiza obejmie również znaczenie procesowe ww. postanowienia o umorzeniu postępowania karnego.

¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.).

² Wyrok WSA w Warszawie z 14.03.2006 r., I SA/Wa 1811/05, LEX nr 204790; zob. także W. Sawczyn, [w:] *Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne z kasusami*, red. R. Hauser, A. Skoczyła, Warszawa 2017, s. 158-159.

³ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.).

⁴ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1375, ze zm.).

Uznanie wskazanego postanowienia za orzeczenie innego organu dające podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego zakończonych ostateczną decyzją ma doniosłe w skutki znaczenie. W przeciwnym razie konieczne stanie się zbadanie na podstawie art. 145 § 2 k.p.a., czy sfałszowanie dowodu (...) jest oczywiste, a wznowienie postępowania jest niezbędne dla uniknięcia niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważnej szkody dla interesu społecznego.

2. ISTOTA WZNOWIENIA POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO NA PODSTAWIE ART. 145 § 1 PKT 1 K.P.A.

Wydana w toku postępowania administracyjnego decyzja może być dotknięta wadami, które przez swój złożony charakter mogą wywoływać różne skutki procesowe. Część z nich stanowi wady nieistotne, w stosunku do których stosuje się instytucje uzupełnienia, sprostowania, czy wyjaśnienia (zob. art. 111-113 k.p.a.). Oprócz tego istnieją także wady istotne, do których mają zastosowanie instytucje wymienione w art. 145 § 1, art. 145a § 1, art. 145aa § 1, art. 145b § 1 oraz art. 156 § 1 k.p.a.⁵

Na gruncie tego podziału zauważyć należy, że przesłanki wznowieniowe dotyczą wad, którymi dotknięte jest samo postępowanie, w odróżnieniu od tych, które tkwią w samej decyzji administracyjnej i do których ma zastosowanie art. 156 § 1 k.p.a.⁶. Widać to szczególnie w przypadku przesłanki z art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a. Dowody przeprowadzone w trakcie postępowania administracyjnego, będące podstawą istotnych ustaleń faktycznych, które następnie okazują się fałszywe, uzasadniają wznowienie postępowania zakończonych decyzją ostateczną. Wada ta wystąpiła zatem na etapie postępowania administracyjnego, czego konsekwencją było wydanie decyzji o określonym, błędnym rozstrzygnięciu⁷. Dlatego też wskazuje się, że ta przesłanka wznowieniowa dotyczy rażących wad postępowania dowodowego, tj. „godzących w samo sedno zasady prawdy materialnej, a których konsekwencją jest ustalenie stanu faktycznego w sposób niezgodny z rzeczywistością”⁸.

Jednakże zaistnienie jednej z istotnych wad z art. 145 § 1 k.p.a. nie wskazuje jeszcze na jej wpływ na decyzję ostateczną. Dlatego też jej wystąpienie może spowodować jedynie wzruszalność zapadłej decyzji, a dopiero w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, do którego dojdzie w związku ze wznowieniem postępowania, da możliwość uzyskania odpowiedzi na pytanie, czy wada ta wpłynęła na treść

⁵ M. Jaśkowska, [w:] M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, *Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego*, LEX 2023, art. 145.

⁶ Wyrok NSA w Warszawie z 16.10.1998 r., II SA 1241/98, LEX nr 41894.

⁷ Zob. W. Chróścielewski, [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. W. Chróścielewski, Z. Kmieciak, LEX 2019, art. 145.

⁸ M. Wojtuń, [w:] Z. Kmieciak, J. Wegner, M. Wojtuń, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, LEX 2023, art. 145.

zapadłego rozstrzygnięcia⁹. Konieczne jest zatem zaistnienie związku przyczynowego pomiędzy dowodami, które okazały się fałszywe, a istotnymi dla sprawy okolicznościami faktycznymi¹⁰.

Podsumowując powyższe, wystąpienie jednej z przesłanek określonych w art. 145 § 1 k.p.a. skutkuje wznowieniem postępowania w drodze postanowienia, które stanowi podstawę do przeprowadzenia przez właściwy organ postępowania co do przyczyn wznowienia oraz co do rozstrzygnięcia o istocie sprawy (art. 149 § 1 i 2 k.p.a.). Dopiero po przeprowadzeniu postępowania określonego w art. 149 § 2 k.p.a., na podstawie art. 151 § 1 k.p.a. właściwy organ administracji publicznej (o którym mowa w art. 150 § 1-3 k.p.a.) wyda decyzję, w której albo odmówi uchylecia decyzji dotychczasowej – gdy stwierdzi brak podstaw do jej uchylecia (pkt 1), albo uchyli decyzję dotychczasową i wyda nową decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy (pkt 2).

3. POJĘCIE DOWODU I ISTOTNOŚCI OKOLICZNOŚCI FAKTYCZNYCH NA GRUNCIE PROCEDURY ADMINISTRACYJNEJ

Artykuł 75 § 1 k.p.a. uznaje za dowód wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności mogą to być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Na mocy art. 86 k.p.a. za dowód posiłkowy uznaje się przesłuchanie stron, a na podstawie art. 75 § 2 k.p.a. ustalenie stanu faktycznego możliwe jest dzięki oświadczeniu strony złożonego pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania.

Jak zatem widać, system dowodów w postępowaniu administracyjnym nie ma charakteru zamkniętego, czego konsekwencją jest dopuszczenie nawet takich dowodów, które nie zostały uregulowane w tej ustawie procesowej¹¹. Z uwagi na szerokie pojęcie dowodu, nie ma znaczenia zatem jego rodzaj, ani miejsce w typologii dowodów, dlatego też możemy mieć do czynienia również z dowodem nienazwanym¹².

W postępowaniu administracyjnym bardzo często będziemy mieli jednak do czynienia z dowodem w postaci dokumentu. W orzecznictwie za fałszywy dowód uznaje się bardzo często właśnie dokument podrobiony, przerobiony,

⁹ M. Jaśkowska, *op.cit.*

¹⁰ *Ibidem*; wyrok WSA w Łodzi z 15.01.2015 r., III SA/Łd 871/14, LEX nr 1635172.

¹¹ B. Adamiak, [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. B. Adamiak, J. Borkowski, Legalis 2022, art. 145; R. Stankiewicz, [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. M. Wierzbowski, A. Wiktorowska, Legalis 2023, art. 145; wyrok NSA w Warszawie z 6.11.2000 r., IV SA 1606/98, LEX nr 657105.

¹² T. Kiełkowski, [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. H. Knysiak-Sudyka, LEX 2019, art. 145; zob. J. Sadowski, *Okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania administracyjnego (w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego)*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, rok IV, nr 3, s. 132.

ewentualnie dokument, którego treść została sfałszowana¹³. Mówimy wówczas o fałszu materialnym (co do formy dokumentu) oraz o fałszu intelektualnym (co do treści dokumentu, gdy jego forma jest autentyczna)¹⁴. W literaturze przedmiotu „za prawdziwy dokument uważa się dokument, który nie budzi wątpliwości co do tego, że posiada trzy następujące cechy brane łącznie:

- 1) został wystawiony przez osobę lub instytucję, która powinna go wystawić;
- 2) treść dokumentu odpowiada rzeczywistości;
- 3) dokument posiada treść niezmienioną, tj. tę, którą nadał mu wystawca¹⁵.

Dodatkowo w wyroku NSA z 13.01.2016 r. czytamy: „Dla prowadzonego z urzędu postępowania wznowieniowego (...) nie może mieć znaczenia kiedy istotna okoliczność dla sprawy okazała się fałszywa, ale że taką była w dacie wydania weryfikowanej decyzji ostatecznej¹⁶. Dlatego też do samego sfałszowania dowodu musi dojść przed wydaniem decyzji objętej wznowieniem¹⁷.

Ustalone w toku postępowania administracyjnego okoliczności faktyczne muszą być także dla sprawy istotne. Za takie uznaje się te, które dotyczą faktów prawotwórczych; które bezpośrednio wpływają na określenie praw i obowiązków osób będących podmiotem postępowania administracyjnego¹⁸. Ich wpływ na rozstrzygnięcie musi mieć zatem tak kolosalne znaczenie, że gdyby owych okoliczności „nie ustalono owym «sfałszowanym dowodem», wtedy najprawdopodobniej wydana w sprawie decyzja zawierałaby inne rozstrzygnięcie¹⁹.

NSA w wyroku z 27.10.2016 r. wskazał, że: „Warunkiem wznowienia postępowania w oparciu o art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a. jest oparcie się na takich fałszywych dowodach, które miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a więc dowody bezpośrednio jej dotyczące, a organ, opierając się na takich dowodach, uzyskał niezgodny z prawdą obraz rzeczywistości, określonego stanu faktycznego²⁰. Dlatego też wznowienie postępowania administracyjnego na tej podstawie nie będzie możliwe, gdy fałszywy dowód uznano za okoliczność istotną dla sprawy na podstawie wadliwej interpretacji prawa materialnego²¹.

¹³ Wyrok NSA z 30.06.2020 r., I GSK 559/20, LEX nr 3048101; wyrok WSA w Olsztynie z 27.02.2018 r., II SA/OI 45/18, LEX nr 2459949; wyrok WSA w Krakowie z 4.08.2016 r., III SA/Kr 173/16, LEX nr 2105634; wyrok WSA w Łodzi z 15.01.2015 r., III SA/Ld 871/14, LEX nr 1635172.

¹⁴ Zob. wyrok WSA w Szczecinie z 24.09.2008 r., II SA/Sz 1203/07, LEX nr 515333; M. Jaśkowska, *op. cit.*

¹⁵ B. Adamiak, *op. cit.*

¹⁶ Wyrok NSA z 13.01.2016 r., I OSK 926/14, LEX nr 2032848.

¹⁷ Wyrok WSA w Poznaniu z 6.09.2022 r., IV SA/Po 199/22, LEX nr 3409376.

¹⁸ M. Jaśkowska, *op. cit.*; wyrok WSA w Łodzi z 15.01.2015 r., III SA/Ld 871/14, LEX nr 1635172; wyrok WSA w Lublinie z 24.08.2017 r., III SA/Lu 164/17, LEX nr 2371416.

¹⁹ W. Chróścielewski, *op. cit.*

²⁰ Wyrok NSA z 27.10.2016 r., I OSK 1663/16, LEX nr 2167995.

²¹ Wyrok NSA we Wrocławiu z 7.05.1993 r., SA/Wr 188/93, Legalis nr 37807.

4. POSTANOWIENIE O UMORZENIU POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZEGO Z UWAGI NA NIETYKRYCIE SPRAWCY

Kodeks postępowania karnego zna kilka podstaw umorzenia postępowania przygotowawczego. Do najbardziej charakterystycznych zaliczamy te, które swoją podstawą znajdują w art. 17 § 1 pkt 1-11 oraz art. 322 § 1 k.p.k. Zgodnie z drugą podstawą prawną, jeżeli postępowanie nie dostarczyło podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, a nie zachodzą warunki określone w art. 324 k.p.k., umarza się śledztwo bez konieczności uprzedniego zaznajomienia z materiałami postępowania i jego zamknięcia. Postanowienie o umorzeniu śledztwa powinno zawierać, oprócz danych wymienionych w art. 94 k.p.k., dokładne określenie czynu i jego kwalifikacji prawnej oraz wskazanie przyczyn umorzenia (art. 322 § 2 k.p.k.). Jeżeli umorzenie następuje po wydaniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów albo przesłuchaniu osoby w charakterze podejrzanego, postanowienie o umorzeniu powinno zawierać także imię i nazwisko podejrzanego oraz w razie potrzeby inne dane o jego osobie (art. 322 § 3 k.p.k.).

Użyte przez ustawodawcę sformułowanie: „postępowanie przygotowawcze nie dostarczyło podstaw do wniesienia aktu oskarżenia”, może *prima facie* wskazywać, że niniejszy przepis reguluje kwestię umorzenia w fazie *ad personam*. Takie odczucia wzmacnia stwierdzenie, że brak jest konieczności zaznajomienia z materiałami postępowania. Ustawodawca jednak w treści tego przepisu jednoznacznie nie zaznaczył, że właśnie tak miałyby być, dlatego też – nawet w kontekście § 3 tego przepisu – należy uznać, iż ma on zastosowanie również do fazy *in rem*²².

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury²³ w § 219 wskazuje, że umarzając postępowanie przygotowawcze na podstawie art. 322 k.p.k., jako przyczynę umorzenia można wskazać także:

- 1) niewykrycie sprawcy przestępstwa;
- 2) okoliczności, że podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa;
- 3) brak interesu społecznego w kontynuowaniu ścigania z urzędu albo w objęciu ściganiem z urzędu.

Ponadto, gdy podejrzany nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa, a jednocześnie nie wykryto sprawcy, w postanowieniu wymienia się obie przyczyny umorzenia postępowania (§ 220 ust. 2 regulaminu). Umorzenie może nastąpić w całości bądź w części²⁴.

²² H. Skwarczyński, [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz. Art. 1-424*, red. D. Drajewicz, Warszawa 2020, s. 1517-1518; K.T. Boratyńska, P. Czarnecki, R. Koper, [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. A. Sakowicz, Warszawa 2023, s. 932.

²³ Dz.U. z 2023 r. poz. 1115.

²⁴ K.T. Boratyńska, P. Czarnecki, R. Koper, *op. cit.*, s. 931.

Natomiast samo wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego ze względu na niewykrycie sprawcy „możliwe jest wyłącznie w przypadku stwierdzenia wszystkich elementów struktury przestępstwa i niewątpliwym stwierdzeniu, że do zdarzenia w ogóle doszło”²⁵. W związku z tym H. Skwarczyński zaznacza, że powyższe zachodzi: „niezależnie od oczywistych uwarunkowań związanych z niemożliwością ustalenia, czy sprawca przestępstwa, którego nie odnaleziono, jest podmiotem zdatnym do ponoszenia odpowiedzialności karnej ze względu na wiek, poczytalność, a nawet cechy osobiste przy przestępstwach indywidualnych oraz czy jego zachowanie w ogóle było czynem w rozumieniu prawa karnego, których to elementów nie sposób zweryfikować przy nieznajomości sprawcy”²⁶.

Umorzenie postępowania przygotowawczego z uwagi na niewykrycie sprawcy będzie możliwe zatem tylko wówczas, gdy „zostanie ustalone, że został popełniony czyn wyczerpujący znamiona czynu zabronionego określonego w ustawie i rozumiany jako zewnętrzne zachowanie człowieka, przy jednoczesnym nieustaleniu – niewykryciu osoby, która się tego czynu dopuściła. Kwestią zasadniczą (...) jest ustalenie, że został popełniony czyn”²⁷. Przed wydaniem postanowienia o umorzeniu konieczne będzie „wykazanie, że czyn będący przedmiotem postępowania w ogóle jest czynem zabronionym, aby uniknąć sytuacji, gdy po wykryciu sprawcy okaże się, że po głębszej analizie czyn ten nie jest i nigdy nie był czynem zabronionym lub co gorsze w ogóle nie zaistniał. Aby uniknąć więc problemów tej natury, zawsze należy dokładnie poczynić ustalenia w zakresie okoliczności przedmiotowych czynu zabronionego, w szczególności tych, których ustalenie na dalszym etapie postępowania nie będzie już możliwe”²⁸. Dlatego też wzorcowe stosowanie tej przesłanki wymaga, aby organ postępowania karnego zgromadził taki materiał dowodowy, który po ustaleniu sprawcy pozwoli na podjęcie stosownej decyzji końcowej²⁹.

Powyższe rozważania najpełniej podsumowuje R.A. Stefański, który wprost wskazał, że „umorzenie śledztwa lub dochodzenia z powodu niewykrycia sprawcy przestępstwa następuje wtedy, gdy zostaje ustalone, że został popełniony czyn wyczerpujący znamiona przestępstwa, lecz nie zdołano ustalić jego sprawcy lub sprawców. Warunkiem umorzenia postępowania z tej przyczyny jest stwierdzenie, że zdarzenie będące przedmiotem postępowania jest czynem, i to wyczerpującym

²⁵ M. Grzesik, *Funkcjonowanie art. 17 § 1 punkty 1-4 oraz art. 322 k.p.k. w praktyce prokuratorskiej*, „Prokuratura i Prawo” 2016, nr 3, s. 159.

²⁶ H. Skwarczyński, *op. cit.*, s. 1519.

²⁷ M. Czaplinski, *Warunki umorzenia postępowania przygotowawczego na podstawie art. 322 § 1 k.p.k.*, „Prokuratura i Prawo” 2022, nr 6, s. 48.

²⁸ M. Grzesik, *op. cit.*, s. 160.

²⁹ *Ibidem*, s. 159-160.

znamiona przestępstwa, oraz nie zachodzi inna okoliczność wyłączająca ściganie. W razie ustalenia, że w ogóle nie było czynu lub że nie zawierał on znamion czynu zabronionego, choć nie wiadomo, kto go popełnił, postępowanie musi zostać umorzony odpowiednio z powodu niepopełnienia czynu (art. 17 § 1 pkt 1) lub braku znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 *in principio*)³⁰.

5. POJĘCIE „INNEGO ORGANU” W KONTEKŚCIE ART. 145 § 1 PKT 1 K.P.A. NA TLE DOKTRYNY I ORZECZNICTWA SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH

Artykuł 145 § 2 k.p.a. wskazuje, że sfalszowanie dowodu musi być stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu. Zazwyczaj będzie to wyrok skazujący świadka za fałszywe zeznania (art. 233 § 1 k.k.³¹), biegłego za fałszywą opinię, tłumacza za fałszywe tłumaczenie (art. 233 § 4 k.k.), funkcjonariusza publicznego za poświadczenie w dokumencie nieprawdy (art. 271 k.k.) lub każdą osobę, która podrobiła bądź przerobiła dokument, w celu użycia go za autentyczny (art. 270 k.k.)³². NSA w wyroku z 16.02.2022 r. podkreślił, że „zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą sądów administracyjnych ustalenie faktu, że dowody, na których zostało oparte rozstrzygnięcie zostały sfalszowane, nie należy do właściwości organu rozpatrującego wnioski o wznowienie postępowania. Okoliczności bowiem sfalszowania dowodów powinna być uprzednio stwierdzona orzeczeniem właściwego sądu lub organu (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 2 czerwca 2000 r., sygn. akt I SA 1123/99, z 27 października 2016 r., sygn. akt I OSK 1663/16, z 14 listopada 2017 r., sygn. akt II OSK 440/16, z 28 czerwca 2019 r., sygn. akt II OSK 1539/18, czy z 9 października 2019 r., sygn. akt I OSK 511/18). Organ właściwy do rozpatrzenia wniosku o wznowienie postępowania nie może bowiem wstępować w kompetencje nieprzewidziane dla niego, ryzykując dodatkowo dokonanie odmiennej oceny od oceny przeprowadzonej przez powołane do tego sądy i organy”³³. Tak samo WSA w Bydgoszczy w wyroku z 13.05.2014 r.: „Biorąc pod uwagę to, że podstawę wznowienia stanowiło prawomocne postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania, organ nie był władny, o czym wspomniano już wcześniej, przeprowadzać żadnego dalszego postępowania dowodowego, ponieważ był związany treścią ww. postanowienia. Nie mógł zatem organ we własnym zakresie ustalać tego, czy ww. postanowienie jest prawidłowe

³⁰ R. A. Stefański, S. Zablocki, [w:] R. A. Stefański, S. Zablocki, *Kodeks postępowania karnego. Tom. III. Komentarz do art. 297-424*, LEX 2021, art. 322; zob. wyrok WSA w Warszawie z 2.03.2007 r., VII SA/Wa 2408/06, LEX nr 334829.

³¹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.).

³² Wyrok WSA w Lublinie z 24.08.2017 r., III SA/Lu 164/17, LEX nr 2371416; zob. także wyrok NSA z 8.11.2018 r., I OSK 2855/16, LEX nr 2629306.

³³ Wyrok NSA z 16.02.2022 r., I OSK 664/19, LEX nr 3307973; wyrok NSA w Warszawie z 2.06.2000 r., I SA 1123/99, LEX nr 55743; zob. także wyrok WSA w Łodzi z 15.01.2015 r., III SA/Łd 871/14, LEX nr 1635172.

zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym, skoro jednoznacznie wynika z niego fakt sfałszowania dokumentu”³⁴.

W doktrynie wskazuje się, że wprowadzenie takiego warunku jest podyktowane ustawowym podziałem kompetencji organów państwowych i w związku z tym organ administracji nie może orzekać o przestępstwie, jakim jest fałszowanie dowodów. B. Adamiak wskazuje, że k.p.a. pod tym względem wymaga dostosowania do rozwiązań zawartych w Konstytucji³⁵, na wzór tych przyjętych w o.p.³⁶, bowiem ustawa zasadnicza na zasadzie wyłączności przyznaje orzekanie w sprawach karnych sądom³⁷.

W doktrynie przez termin „inny organ” rozumie się „organ, któremu akty prawne powierzają wykonywanie funkcji orzeczniczych”³⁸. WSA w Szczecinie w wyroku z 24.09.2020 r. wskazał, że przyjęte przez ustawodawcę sformułowanie wskazuje, że organ ten niebędący sądem jest wyposażony w odpowiednie uprawnienia i za taki podmiot należy uznać prokuratora wydającego postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego z powodu niewykrycia sprawcy³⁹. Ponadto do innych organów zalicza się również Trybunał Stanu, czy sądy dyscyplinarne⁴⁰.

Dokonując analizy orzecznictwa i poglądów przedstawicieli doktryny zauważalna jest rozbieżność co do tego, czy postanowienie o umorzeniu postępowania karnego jest orzeczeniem innego organu stwierdzającego sfałszowanie dowodu. NSA w wyroku z 17.02.2010 r. wskazał, że „postanowienie o umorzeniu przez prokuratora postępowania przygotowawczego jest jedynie kolejnym dowodem w sprawie, a nie – orzeczeniem właściwego organu o sfałszowaniu dowodu, wykorzystanego przez organ administracyjny”⁴¹. Zaznaczyć jednak trzeba, że jednym z elementów stanu faktycznego ustalonego w toku postępowania było postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania „z uwagi na brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa”⁴². Natomiast z uzasadnienia faktycznego orzeczenia wynika, że podczas prokuratorskiego postępowania fałszywość oświadczenia K.M. zostało ustalone dzięki biegłemu, a fałszywość

³⁴ Wyrok WSA w Bydgoszczy z 13.05.2014 r., II SA/Bd 912/13, LEX nr 1605394.

³⁵ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.).

³⁶ Art. 240 § 2 o.p.: Jeżeli sfałszowanie dowodu lub popełnienie przestępstwa jest oczywiste, a wznowienie postępowania jest niezbędne w celu ochrony interesu publicznego, postępowanie w przyczyn określonych w § 1 pkt 1 lub 2 może być wznowione również przed wydaniem przez sąd orzeczenia stwierdzającego sfałszowanie dowodu lub popełnienie przestępstwa.

³⁷ B. Adamiak, *op. cit.*; zob. także wyrok WSA w Szczecinie z 21.04.2021 r., II SA/Sz 1006/20, LEX nr 3171501.

³⁸ M. Jaśkowska, *op. cit.*

³⁹ Wyrok WSA w Szczecinie z 24.09.2020 r., II SA/Sz 173/20, LEX nr 3071123.

⁴⁰ M. Jaśkowska, *op. cit.*; wyrok WSA w Łodzi z 15.01.2015 r., III SA/Łd 871/14, LEX nr 1635172.

⁴¹ Wyrok NSA z 17.02.2010 r., II OSK 353/09, LEX nr 592070.

⁴² *Ibidem*.

zeznań S.R. i K.M. uznano na podstawie uzasadnienia postanowienia o umorzeniu postępowania⁴³.

Takie samo stanowisko zaprezentował WSA w Warszawie w wyroku z 16.05.2018 r.⁴⁴. W orzeczeniu tym Sąd wskazał konkretnie, że przesłanka z art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a. nie jest spełniona w przypadku postanowienia o umorzeniu postępowania karnego z powodu niewykrycia sprawcy. Ustalenie fałszywości dowodów ustala się jedynie na podstawie prawomocnego skazującego orzeczenia sądu, „ewentualnie orzeczenia prokuratury, ale tylko takie, które stwierdza popełnienie przestępstwa (np. warunkowo umarzające postępowanie). Przesłankowe ustalenia sfalszowania dokumentu w postępowaniu przygotowawczym, jeżeli nie doprowadziły do skazania, nie mają waloru przesądzającego ani o winie, ani o popełnieniu tego czynu”⁴⁵. W podobnym kierunku wypowiedział się również NSA w wyroku z 21.03.2017 r.⁴⁶. Należy jednak przypomnieć, że w aktualnym stanie prawnym możliwość warunkowego umorzenia postępowania karnego jest zarezerwowana wyłącznie dla sądu.

Analizując orzecznictwo sądów administracyjnych należy powyższą linię orzeczniczą uznać za odosobnioną. NSA w wyroku z 2.02.2007 r., pochylił się nad problemem uznania postanowienia o umorzeniu postępowania w sprawie fałszerstwa oznaczeń identyfikacyjnych samochodu za orzeczenie innego organu stwierdzającego sfalszowanie dowodu. W uzasadnieniu prawnym NSA wskazał obszernie, że „fakt fałszerstwa oznaczeń identyfikacyjnych stwierdzony został treścią prawomocnego postanowienia Prokuratora Rejonowego w Lublinie, umarzającego śledztwo na skutek niewykrycia sprawcy. Uznać należy, że wskazane postanowienie ma moc orzeczenia stwierdzającego fałsz dowodu. W świetle procedury karnej, postanowienie prokuratora o umorzeniu śledztwa jest decyzją procesową, stwierdzającą fakt popełnienia przestępstwa, w tym przypadku sfalszowania oznaczeń identyfikacyjnych samochodu. W doktrynie prawa karnego wskazuje się, że podstawowym zadaniem postępowania prokuratorskiego jest ustalenie, czy popełniono czyn zabroniony i czy jest on przestępstwem. Postępowanie takie wszczyna się, bowiem w razie «uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa», i dopiero we wszczętym postępowaniu następuje ustalenie, czy rzeczywiście miał miejsce czyn zabroniony i kogo można pociągnąć za niego do odpowiedzialności. Wskazane postanowienie Prokuratora Rejonowego w Lublinie, opiera się na takiej właśnie podstawie procesowej z art. 322 oraz art. 94 k.p.k. i odpowiada wymogom tych

⁴³ *Ibidem*.

⁴⁴ Wyrok WSA w Warszawie z 16.05.2018 r., VII SA/Wa 1780/17, LEX nr 2503254.

⁴⁵ *Ibidem*.

⁴⁶ Wyrok NSA z dnia 21.03.2017 r., I OSK 2573/16, LEX nr 2293547.

przepisów. Jest też orzeczeniem w rozumieniu art. 92 i następnego k.p.k. Potwierdza ono fakt dokonania przestępstwa sfalszowania dowodu opisanego w art. 306 Kodeksu karnego. Przepis ten kwalifikuje, jako czyn zabroniony usuwanie, podrabianie lub przerabianie znaku identyfikacyjnego. Sam fakt umorzenia śledztwa, nie może w tym przypadku decydować o odmówieniu postanowieniu prokuratora cech orzeczenia stwierdzającego popełnienie przestępstwa. Dokonanie czynu zabronionego w postaci fałszerstwa dowodu, jest w tym przypadku niewątpliwe, brak jest tylko możliwości wykrycia sprawcy tego czynu. Orzeczenie stało się także prawomocne pod względem procesowym, ponieważ nie zostało zaskarżone ani uchylone czy też zmienione. W tej sytuacji uznać należy, że spełnione zostały przesłanki przewidziane w art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a., dotyczące podstaw wznowienia postępowania⁴⁷. Akapit niżej NSA zachowawczo jednak wskazał, że „nawet w przypadku przyjęcia założenia, że postanowienie to nie ma mocy orzeczenia, to stosownie do treści art. 145 § 2 k.p.a. uznać należy, że sfalszowanie dowodu jest zupełnie oczywiste, a wznowienie postępowania jest niezbędne dla uniknięcia poważnej szkody dla interesu społecznego”, a także że uzyskana w toku postępowania karnego „ekspertyza Laboratorium Kryminalistycznego z zakresu badań mechanoskopijnych, z której wynika, że nr nadwozia nie jest nabity fabrycznie, stanowi w sprawie dotyczącej rejestracji pojazdu również nową istotną okoliczność faktyczną lub nowy dowód w rozumieniu art. 145 § 1 pkt 5 k.p.a.”⁴⁸. Powyższe stanowisko podzielił także skład NSA w wyroku z 28.10.2021 r.⁴⁹

Również NSA w wyroku z 26.05.2011 r. zauważył zachodzące w piśmiennictwie i orzecznictwie rozbieżności co do tego, jaki organ powinien stwierdzić zaistnienie przestępstwa. Sąd ten wskazał, że „zasada wyłączności sądowego stwierdzenia faktu popełnienia przestępstwa (...) nie jest tak bezdyskusyjna. Obok poglądów wskazujących na wyłączność stwierdzenia zaistnienia przestępstwa przez sąd karny (np. W. Taras, Glosa do wyroku NSA z dnia 2.02.2007 r., sygn. I OSK 418/06), w piśmiennictwie prezentowane jest stanowisko, że skoro ustawodawca, odmieniając od rozwiązań przyjętych w Ordynacji podatkowej, w Kodeksie postępowania administracyjnego nie wprowadził ograniczenia stwierdzenia przestępstwa wyłącznie dla sądów karnych, to zatem także orzeczenie innych uprawnionych organów ma znaczenie prawne (zob. B. Adamiak (w:) B. Adamiak, J. Borkowski „k.p.a. Komentarz”, jedenaste wyd. C.H. Beck, Warszawa 2011, str. 547). Podobnie na możliwość stwierdzenia sfalszowania dowodu nie tylko orzeczeniem sądu

⁴⁷ Wyrok NSA z 2.02.2007 r., I OSK 418/06, LEX nr 255973; zob. także wyrok WSA w Bydgoszczy z 13.05.2014 r., II SA/Bd 912/13, LEX nr 1605394.

⁴⁸ Wyrok NSA z 2.02.2007 r., I OSK 418/06, LEX nr 255973.

⁴⁹ Wyrok NSA z 28.10.2021 r., II GSK 1554/21, LEX nr 3269226.

ale i innego uprawnionego organu wskazuje M. Jaśkowska (w:) M. Jaśkowska, A. Wróbel „k.p.a. Komentarz”, wyd. Zakamycze 2000, str. 803). (...) Do tej ostatniej koncepcji przychyliła się Naczelny Sąd Administracyjny w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę⁵⁰. Sąd ten wskazał, że fakt zaistnienia przestępstwa został potwierdzony postanowieniem, opartym na analizie grafologicznej podrobionego dokumentu, wydanym na podstawie art. 322 k.p.k. przez uprawniony organ, czyli prokuratora. NSA podkreślił, że „występuje tu zatem przypadek stwierdzenia przez organ uprawniony faktu zaistnienia przestępstwa, przy jednoczesnym wskazaniu przeszkody natury faktycznej, uniemożliwiającej skierowanie sprawy na drogę sądową. Brak stosownego orzeczenia sądu nie może oznaczać wobec tego, że właściwy organ nie stwierdził zaistnienia przestępstwa”⁵¹. Tożsame stanowisko, w zakresie uznania znaczenia prawnego orzeczeń wydawanych przez inne uprawnione organy, zajął NSA w wyroku z 23.06.2016 r.⁵²

Z kolei w wyroku z 27.02.2019 r. NSA wskazał, że: „W sprawie, w której wydano kontrolowany wyrok nie zapadł wprawdzie prawomocny wyrok skazujący, a postępowanie karne, które się toczyło, zostało umorzone z powodu niewykrycia sprawcy, co nie oznacza, że dowody zgromadzone w tym postępowaniu, nie mogły stanowić dowodu we wznowionym postępowaniu administracyjnym dotyczącym rejestracji pojazdu”⁵³. Sąd pierwszej instancji, którego orzeczenie zostało poddane kontroli, stał na stanowisku, że postanowienie o umorzeniu postępowania wydano w sprawie karnej na skutek niewykrycia sprawcy, a nie z innych przyczyn i w związku z tym fakt przerobienia numeru identyfikacyjnego pojazdu był niewątpliwy i brak było podstaw do dalszego gromadzenia przez organy dowodów w tym zakresie⁵⁴.

O krok dalej poszedł NSA w wyroku z 14.11.2017 r. i oprócz wskazania, że organ administracji był zobowiązany uwzględnić fakt umorzenia postępowania z powodu niewykrycia sprawcy, podkreślił – że uznać należy także fakty potwierdzone w uzasadnieniu wydanego postanowienia⁵⁵.

Kierunek takiej linii orzeczniczej prezentują także liczne orzeczenia WSA⁵⁶.

Na marginesie należy także przytoczyć orzeczenie WSA w Opolu z 12.11.2019 r., którego przedmiotem oceny było co prawda postanowienie o umorzeniu postępowania z uwagi na przedawnienie karalności czynu, to jednak uwagi zawarte

⁵⁰ Wyrok NSA z 26.05.2011 r., I OSK 1109/10, LEX nr 1080876.

⁵¹ *Ibidem*; zob. także wyrok WSA w Warszawie z 9.07.2007 r., IV SA/Wa 550/07, LEX nr 384805.

⁵² Wyrok NSA z 23.06.2016 r., I OSK 2510/14, LEX nr 2082560.

⁵³ Wyrok NSA z 27.02.2019 r., I OSK 1973/18, LEX nr 2656754.

⁵⁴ *Ibidem*.

⁵⁵ Wyrok NSA z 14.11.2017 r., II OSK 440/16, LEX nr 2431888.

⁵⁶ Wyrok WSA w Warszawie z 9.07.2007 r., IV SA/Wa 550/07, LEX nr 384805; wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 9.04.2008 r., II SA/Go 47/08, LEX nr 518790; wyrok WSA w Szczecinie z 21.04.2021 r., II SA/Sz 1006/20, LEX nr 3171501.

w uzasadnieniu prawnym tego orzeczenia pozostają aktualne na gruncie niniejszej publikacji. Sąd ten wskazał, że „(...) dopuszczenie się czynu zabronionego, w postaci fałszerstwa dowodu, jest niewątpliwe. Brakuje tylko możliwości ukarania sprawcy tego czynu, co nie powinno wpływać na niemożność uznania, że nie ma podstaw do wznowienia postępowania administracyjnego na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a. tylko ze względu na to, iż w sprawie nie zostało wydane prawomocne orzeczenie sądu”. Sąd ten, powołując się na orzecznictwo NSA i WSA w Gliwicach, zaliczył prawomocne postanowienie prokuratora o umorzeniu śledztwa z powodu przedawnienia, na wzór postanowienia o umorzeniu postępowania z powodu niewykrycia sprawcy, jako orzeczenie organu innego niż sąd, stwierdzającego sfałszowanie dowodu⁵⁷.

6. PODSUMOWANIE

Mając powyższe na uwadze postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego z uwagi na niewykrycie sprawcy przestępstwa, wydane bądź zatwierdzone przez prokuratora, należy uznać za orzeczenie innego organu stwierdzające fakt sfałszowania dowodu stanowiące podstawę do wznowienia postępowania administracyjnego na podstawie art. 145 § 1 pkt 1 k.p.a. Takie umorzenie wynika jedynie z okoliczności natury faktycznej, tj. nieustalenia osoby, która popełniła czyn zabroniony i winna podlegać odpowiedzialności karnej. Decyzja merytoryczna w sprawie karnej znajduje podstawę procesową w art. 94 oraz art. 322 k.p.k., pochodzi od organu uprawnionego zgodnie z art. 93 § 3 k.p.k. i jest orzeczeniem w rozumieniu art. 92 i następnym k.p.k. Samo zatem umorzenie postępowania karnego nie może decydować o odmówieniu decyzji prokuratora cech orzeczenia stwierdzającego popełnienie przestępstwa. Brak możliwości ukarania sprawcy nie może wpływać na niemożność uznania, że zachodzi podstawa do wzruszenia ostatecznego rozstrzygnięcia administracyjnego. Konsekwencją powyższego jest także to, że organ administracji nie jest w takiej sytuacji uprawniony do badania przesłanek wymienionych w art. 145 § 2 k.p.k.

Umorzenie postępowania karnego z uwagi na niewykrycie sprawcy należy odróżnić od umorzenia z uwagi na brak czynu, czy brak znamion, gdyż w takiej sytuacji zastosowanie miałby art. 17 § 1 k.p.k., bez względu na to, czy istnieją perspektywy wykrycia sprawcy⁵⁸. Wówczas mielibyśmy do czynienia z brakiem w elementach struktury przestępstwa i takie orzeczenie nie mogłoby stanowić podstawy do wznowienia postępowania administracyjnego, gdyż nie stwierdzałoby sfałszowania dowodu.

⁵⁷ Wyrok WSA w Opolu z 12.11.2019 r., II SA/Op 331/19, LEX nr 2749899.

⁵⁸ M. Grzesik, *op. cit.*, s. 160.

Dokonana analiza orzecznictwa WSA i NSA potwierdza, że uznanie postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego na podstawie art. 322 § 1 k.p.k. za orzeczenie innego organu, o którym mowa w art. 145 § 2 k.p.a., jest dominującym poglądem i wobec tego odmienne stanowiska nie powinny zasługiwać na uznanie.

BIBLIOGRAFIA

Literatura

- Adamiak B., [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. B. Adamiak, J. Borkowski, Legalis 2022.
- Boratyńska K.T., Czarnecki P., Koper R., [w:] *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. A. Sakowicz, Warszawa 2023.
- Chróścielewski W., [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. W. Chróścielewski, Z. Kmieciak, LEX 2019.
- Czapliński M., *Warunki umorzenia postępowania przygotowawczego na podstawie art. 322 § 1 k.p.k.*, „Prokuratura i Prawo” 2022, nr 6.
- Grzesik M., *Funkcjonowanie art. 17 § 1 punkty 1-4 oraz art. 322 k.p.k. w praktyce prokuratorskiej*, „Prokuratura i Prawo” 2016, nr 3.
- Jaśkowska M., [w:] M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, *Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego*, LEX 2023.
- Kiełkowski T., [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. H. Knysiak-Sudyka, LEX 2019.
- Sadowski J., *Okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania administracyjnego (w świetle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego)*, „Kwartalnik Prawa Publicznego” 2004, rok IV, nr 3.
- Sawczyn W., [w:] *Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne z kasami*, red. R. Hauser, A. Skoczylas, Warszawa 2017.
- Skwarczyński H., [w:] *Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz. Art. 1-424*, red. D. Drajewicz, Warszawa 2020.
- Stankiewicz R., [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, red. M. Wierzbowski, A. Wiktorowska, Legalis 2023.
- Stefański R.A., Zabłocki S., [w:] R. A. Stefański, S. Zabłocki, *Kodeks postępowania karnego. Tom. III. Komentarz do art. 297-424*, LEX 2021.
- Wojtuń M., [w:] Z. Kmieciak, J. Wegner, M. Wojtuń, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, LEX 2023.

Akty prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483, ze zm.).
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1375, ze zm.).
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 kwietnia 2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. z 2023 r. poz. 1115).

Orzecznictwo

Wyrok NSA we Wrocławiu z 7.05.1993 r., SA/Wr 188/93, Legalis nr 37807.
Wyrok NSA w Warszawie z 16.10.1998 r., II SA 1241/98, LEX nr 41894.
Wyrok NSA w Warszawie z 2.06.2000 r., I SA 1123/99, LEX nr 55743.
Wyrok NSA w Warszawie z 6.11.2000 r., IV SA 1606/98, LEX nr 657105.
Wyrok NSA z 2.02.2007 r., I OSK 418/06, LEX nr 255973.
Wyrok NSA z 17.02.2010 r., II OSK 353/09, LEX nr 592070.
Wyrok NSA z 26.05.2011 r., I OSK 1109/10, LEX nr 1080876.
Wyrok NSA z 13.01.2016 r., I OSK 926/14, LEX nr 2032848.
Wyrok NSA z 23.06.2016 r., I OSK 2510/14, LEX nr 2082560.
Wyrok NSA z 27.10.2016 r., I OSK 1663/16, LEX nr 2167995.
Wyrok NSA z dnia 21.03.2017 r., I OSK 2573/16, LEX nr 2293547.
Wyrok NSA z 14.11.2017 r., II OSK 440/16, LEX nr 2431888.
Wyrok NSA z 8.11.2018 r., I OSK 2855/16, LEX nr 2629306.
Wyrok NSA z 27.02.2019 r., I OSK 1973/18, LEX nr 2656754.
Wyrok NSA z 30.06.2020 r., I GSK 559/20, LEX nr 3048101.
Wyrok NSA z 28.10.2021 r., II GSK 1554/21, LEX nr 3269226.
Wyrok NSA z 16.02.2022 r., I OSK 664/19, LEX nr 3307973.
Wyrok WSA w Warszawie z 14.03.2006 r., I SA/Wa 1811/05, LEX nr 204790.
Wyrok WSA w Warszawie z 2.03.2007 r., VII SA/Wa 2408/06, LEX nr 334829.
Wyrok WSA w Warszawie z 9.07.2007 r., IV SA/Wa 550/07, LEX nr 384805.
Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 9.04.2008 r., II SA/Go 47/08, LEX nr 518790.
Wyrok WSA w Szczecinie z 24.09.2008 r., II SA/Sz 1203/07, LEX nr 515333.
Wyrok WSA w Bydgoszczy z 13.05.2014 r., II SA/Bd 912/13, LEX nr 1605394.
Wyrok WSA w Łodzi z 15.01.2015 r., III SA/Łd 871/14, LEX nr 1635172.
Wyrok WSA w Krakowie z 4.08.2016 r., III SA/Kr 173/16, LEX nr 2105634.
Wyrok WSA w Lublinie z 24.08.2017 r., III SA/Lu 164/17, LEX nr 2371416.
Wyrok WSA w Olsztynie z 27.02.2018 r., II SA/Ol 45/18, LEX nr 2459949.
Wyrok WSA w Warszawie z 16.05.2018 r., VII SA/Wa 1780/17, LEX nr 2503254.
Wyrok WSA w Opolu z 12.11.2019 r., II SA/Op 331/19, LEX nr 2749899.
Wyrok WSA w Szczecinie z 24.09.2020 r., II SA/Sz 173/20, LEX nr 3071123.
Wyrok WSA w Szczecinie z 21.04.2021 r., II SA/Sz 1006/20, LEX nr 3171501.
Wyrok WSA w Poznaniu z 6.09.2022 r., IV SA/Po 199/22, LEX nr 3409376.

Decision to discontinue the preliminary proceedings due to the failure to identify the perpetrator in the context of reopening the administrative proceedings pursuant to Article 145 par. 1 item 1 of the Code of Administrative Proceedings

Summary

This paper discusses the possibility of reopening the administrative proceedings pursuant to Article 145 par. 1 item 1 of the Code of Administrative Proceedings in connection with the decision on the discontinuation of the preliminary proceedings in the criminal case due to the failure to identify the perpetrator pursuant to Article 322 par. 1 of the Code of Penal Proceedings. This paper concisely presents

the essence of reopening the administrative proceedings because of declaring the evidence – on the basis of which the factual circumstances relevant to the case were established – as false, elaborating on the notion of evidence and relevance of such circumstances, as well as the procedural significance of the aforementioned decision on the discontinuation of the preliminary proceedings. Furthermore, this paper analyses the judicial decision of the WSA (Voivodeship Administrative Court) and NSA (Supreme Administrative Court) concerning the recognition of the said decision on discontinuation as a decision of another body, confirming the falsification of the evidence.

Keywords: reopening of administrative proceedings, decision to discontinue the preliminary proceedings, falsification of evidence, failure to identify the perpetrator, administrative proceedings, criminal proceedings